

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 40/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen ja Kroatian välillä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 10 päivänä joulukuuta 2014 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen ja Kroatian välillä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 283/2014 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana

- kansallisen turvallisuusviranomaisen päällikkö, ulkoasiainneuvos Tarja Laitinen, ulkoasiainministeriö.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut

— sisäministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Kroatian välisen sopimuksen turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa salassa pidettävän turvallisuusluokitellun tiedon suojaaminen Suomen ja Kroatian välillä osapuolten välisessä yhteistyössä erityisesti ulko-, puolustus-, turvallisuus- ja poliisiasioissa sekä tiede-, elinkeino- ja teknologia-asioissa. Kysymys on arkaluonteisista tietoaineistoista, jotka lähekkäisessä sopimusvaltiossa on erikseen luoki-

teltu korkean tietoturvallisuuden tason toteuttamista edellyttäväksi. Sopimus ei velvoita turvallisuusluokitellun tiedon vaihtamiseen.

Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on otettu vastaan jälkimmäinen ilmoitus, jolla osapuolet ilmoittavat toisilleen, että sopimuksen voimaansaattamiseksi tarvittavat kansalliset toimenpiteet on saatettu loppuun. Sopimuksen voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Käsitteltävänä olevan Suomen ja Kroatian välisen sopimuksen tarkoituksena on varmistaa sellaisen osapuolten välisessä yhteistyössä vaihdettavan tai syntyvän turvallisuusluokitellun tiedon suojaaminen, jota vaihdetaan tai tuotetaan maiden välisessä yhteistyössä erityisesti ulko-, puolustus-, turvallisuus- ja poliisiasioissa sekä tiede-, elinkeino- ja teknologia-asioissa. Kyse on arkaluonteisista tieto-aineistoista, jotka lähtevässä sopimusvaltiossa on erikseen luokiteltu korkean tietoturvallisuuden tason toteuttamista edellyttäviksi.

Kansainväliseen yhteistyöhön liittyviin asioihin sisältyy sellaisia salassa pidettäviä tietoja, joiden luvaton paljastaminen voi aiheuttaa merkittävää ja laajalle ulottuvaa vahinkoa keskeisille yleisille eduille. Tällaisten aineistojen asianmukaisesta käsittelystä on sen vuoksi pidettävä erityistä huolta. Kysymys on Suomen luotettavuudesta kansainvälisen yhteistyön osapuolena.

Välittömän valtiovastuun piiriin kuuluvien kysymysten lisäksi kansainvälisillä tietoturvallisuusvelvoitteilla on kasvava merkitys myös taloudellisen, teollisen ja teknologisen yhteistyön kannalta. Yhä useammat yritystason hankkeet edellyttävät turvallisuusluokitellun tiedon hyödyntämistä. Näin ollen sopimus mahdollistaa suomalaisyritysten entistä tasavertaisemman kilpailuaseman kansainvälisillä markkinoilla.

Sopimukseen sovelletaan lakia kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista (588/2004). Koska pyrkimyksistä huolimatta ei ole saatu aikaan monenkeskistä kansainvälistä tietoturvasopimusta, joudutaan solmimaan edelleen kahdenvälisiä sopimuksia. Viimeksi valiokunnan käsiteltävänä on ollut Suomen ja Sveitsin välillä tehty tietoturvasopimus (HaVM 14/2014 vp — HE 67/2014 vp).

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen tasavallan hallituksen ja Kroatian tasavallan hallituksen välillä Zagrebissa 11 päivänä helmikuuta 2014 tehdyn sopimuksen turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta hyväksymistä sekä lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä tarkoitetun sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 16 päivänä tammikuuta 2015

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Pirkko Mattila /ps
jäsen. Satu Haapanen /vihr
Reijo Hongisto /ps
Risto Kalliorinne /vas
Elsi Katainen /kesk
Timo V. Korhonen /kesk

Antti Lindtman /sd
Tapani Mäkinen /kok
Mika Raatikainen /ps
Kari Tolvanen /kok
Ulla-Maj Wideroos /r
vjäs. Antti Rantakangas /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

2 valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne.